

Prediction of adolescent social anxiety based on parents' parenting styles

Taha. Karimzadeh Navadian*¹

1. *Corresponding Author: Master of Educational Psychology, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

ARTICLE INFORMATION	ABSTRACT
Article type Original research Pages: 174-186	Background and Aim: Social anxiety is one of the most common anxiety disorders that are influenced by factors such as parenting styles. Parents' parenting styles play the most important role in raising children. Considering the importance of this issue, the present study was conducted with the aim of predicting social anxiety based on parents' parenting styles. Methods: This research is of applied type and its method is survey and quantitative in terms of implementation. The statistical population of this research was all male students of the first level of secondary school in Tehran, who were studying in the second semester of the academic year 2014-2016. Considering the size of the population (26600 people) and referring to the table of Morgan and Karjesi, 258 male students were selected as a sample by multi-stage cluster sampling method. The instruments studied were Baumrind's parenting style questionnaires (1973) and Leibovitz's social anxiety questionnaire (2003). Data analysis was done using Spss software version 23. Results: Data analysis using Pearson's correlation coefficient showed that there was a positive and significant relationship between permissive parenting and performance anxiety, as well as between authoritarian parenting and performance anxiety and authoritarian parenting and situational anxiety. There was a positive and meaningful relationship between social groups. In contrast, there was no significant relationship between permissive parenting and social situation anxiety, authoritarian parenting and performance anxiety, and between authoritarian parenting and social situation anxiety. Also, data analysis using multiple regression showed that authoritative parenting style is a negative and significant predictor of social anxiety ($P < 0.01$) and permissive and authoritarian parenting styles are predictive. Social anxiety is positive and significant ($P < 0.01$). Conclusion: According to the findings, it is very necessary to design and hold family education programs and workshops in the field of informing parents about parenting styles and the effect of each of them on their children. It is possible to reduce children's social anxiety by changing parents' attitudes and improving family relationships.
Corresponding Author's Info Email: tahakarimzadehn@gmail.com	
Article history: Received: 2022/10/22 Revised: 2022/12/01 Accepted: 2022/12/12 Published online: 2023/08/27	
Keywords: <i>Social anxiety, parenting style, family, teenagers.</i>	

This work is published under CC BY-NC 4.0 licence.

© 2023 The Authors.

How to Cite This Article:

Karimzadeh Navadian, T. (2023). Prediction of adolescent social anxiety based on parents' parenting styles. *Jayps*, 4(6), 174-186.

پیش‌بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان بر اساس سبک‌های فرزندپروری والدین

طاها کریم زاده ناوادیان*

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی صفحات: ۱۷۴-۱۸۶	زمینه و هدف: اضطراب اجتماعی یکی از شایع‌ترین اختلالات اضطرابی است که در آن مؤلفه‌هایی همچون سبک‌های فرزندپروری تأثیرگذارند. سبک‌های فرزندپروری والدین مهم‌ترین نقش را در تربیت فرزندان به عهده دارند. با توجه به اهمیت این موضوع، مطالعه حاضر با هدف پیش‌بینی اضطراب اجتماعی بر اساس سبک‌های فرزندپروری والدین انجام شد. روش پژوهش: این پژوهش از نوع کاربردی بوده و روش آن پیمایشی و به لحاظ اجرا کمی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش‌آموزان پسر مقطع اول متوسطه در شهر تهران بودند که در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند. با توجه به حجم جامعه (۲۶۶۰۰ نفر) و با استناد به جدول مورگان و کرجسی، تعداد ۲۵۸ دانش‌آموز پسر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار مورد مطالعه پرسشنامه‌های سبک فرزندپروری بامریند (۱۹۷۳) و پرسشنامه اضطراب اجتماعی لایبویتز (۲۰۰۳) بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار Spss نسخه ۲۳ صورت گرفت. یافته‌ها: تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین فرزندپروری سهل‌گیرانه و اضطراب عملکرد رابطه مثبت و معنی‌داری وجود داشت، همینطور بین فرزندپروری مستبدانه و اضطراب عملکرد و فرزندپروری مستبدانه و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود داشت. در حالی که بین فرزندپروری سهل‌گیرانه و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی، فرزندپروری مقتدرانه و اضطراب عملکرد و بین فرزندپروری مقتدرانه و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی رابطه معنی‌داری وجود نداشت. همچنین تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از رگرسیون چندگانه نشان داد که سبک تربیتی مقتدرانه پیش‌بینی کننده منفی و معنی‌دار اضطراب اجتماعی است ($P < 0.01$) و سبک‌های تربیتی سهل‌گیرانه و مستبدانه پیش‌بینی کننده مثبت و معنی‌دار اضطراب اجتماعی است ($P < 0.01$). نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های به دست آمده، طراحی و برگزاری برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزش خانواده در زمینه آگاه‌سازی والدین از سبک‌های فرزندپروری و تأثیر هر یک از آنها بر فرزندان بسیار ضروری است تا از این طریق بتوان با تغییر نگرش والدین و بهبود روابط خانواده‌ها، اضطراب اجتماعی فرزندان را کاهش داد.
اطلاعات نویسنده مسئول ایمیل: tahakarimzadehn@gmail.com	
سابقه مقاله	
تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۷/۳۰	
تاریخ اصلاح مقاله: ۱۴۰۱/۰۹/۱۰	
تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۰۹/۲۱	
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۶/۰۵	
واژگان کلیدی اضطراب اجتماعی، سبک فرزندپروری، خانواده، نوجوانان.	

انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.
تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

شیوه استناد به این مقاله

کریم زاده ناوادیان، طاها. (۱۴۰۲). پیش‌بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان بر اساس سبک‌های فرزندپروری والدین. مطالعات روان‌شناختی نوجوان و جوان، ۴(۶)، ۱۸۶-۱۷۴.

مقدمه

و می‌تواند به دلیل نگرانی بیش از حد در موقعیت‌های اجتماعی به طور قابل ملاحظه‌ای ناتوان کننده باشد و منجر به بیهودگی و اختلال در عملکرد شود (هونک^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۲). بر اساس نظریه سه بعدی لنگ^{۱۳} (۱۹۶۸) اضطراب اجتماعی از طریق یک سیستم واکنش سه بعدی (شناختی، عاطفی و رفتاری) پدیدار می‌شود. بعد اول به ترس از ارزیابی منفی توسط دیگران مربوط می‌شود و دو بعد دیگر منعکس کننده اجتناب اجتماعی و پریشانی در موقعیت‌های جدید و کلی هستند (یو^{۱۴} و همکاران، ۲۰۲۱).

در ارتباط با علل و عوامل اثرگذار بر اختلال اضطراب اجتماعی، برخی از صاحب‌نظران معتقد هستند که خانواده و ساز و کارهای آن یکی از عوامل اجتماعی مهمی است که باید مورد مطالعه قرار گیرد (گرازان^{۱۵} و همکاران، ۲۰۱۵). نحوه ارتباط والدین با فرزندانشان، قوی‌ترین عامل مؤثر بر الگوهای تعاملی خانواده محسوب می‌شود (کارزاره و همکاران، ۱۳۹۴). تحقیقات پیرامون آسیب‌های روانی فرزندان نشان می‌دهد که بسیاری از خانواده‌ها از شیوه‌های تربیتی نامطلوب که منشأ ترس، عدم اعتماد، احساس نارضایتی، بدبینی و اضطراب در فرزندان است استفاده می‌کنند (قاسمی پورکردمحل و بزازیان، ۱۳۹۲). یکی از مهم‌ترین عوامل خانوادگی در تحول این مشکلات رفتاری، سبک فرزندپروری است (یاناندا^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۰). سبک فرزندپروری را می‌توان به عنوان مجموعه‌ای از نگرش‌ها و رفتارهای والدین در نظر گرفت که نسبت به فرزندانشان منتقل می‌شود. این نگرش‌ها و رفتارها نوع خاصی از جو عاطفی را برای زندگی کودکان ایجاد می‌کند (رستمی و سعادت، ۲۰۱۸)؛ در مجموع،

اضطراب، هیجانی است که در دامنه‌ی وسیعی از آسیب‌های روان‌شناختی نقش دارد (کاماچو^۱ و همکاران، ۲۰۲۲). به عبارت دیگر اضطراب یک خلق منفی است که با نشانه‌های بدنی مانند تنش جسمانی و ترس در مورد آینده شناخته می‌شود (انجمن روان‌پزشکی آمریکا^۲، ۲۰۱۳). به نحوی که می‌تواند شامل احساس ذهنی ناآرامی، مجموعه‌ای از رفتارها (نگرانی، دلواپسی و بی‌قراری)، یا پاسخ فیزیولوژیکی‌ای باشد که از مغز ناشی شده و در افزایش ضربان قلب و تنش عضلانی انعکاس می‌یابد (بخشی پور رودسری و همکاران، ۱۳۹۹). پنجمین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روان‌شناختی، اختلالات اضطرابی را در چهار عنوان اختلال اضطراب فراگیر^۳، اختلال وحشت‌زدگی^۴ و گذر هراسی^۵، هراس‌های خاص^۶ و اضطراب اجتماعی^۷ جای داده است (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۱۳). اضطراب اجتماعی یا هراس اجتماعی رایج‌ترین اختلالات اضطرابی است (ژیا^۸ و همکاران، ۲۰۲۲) و زمانی به وجود می‌آید که فرد احساس ترس، ناراحتی و اضطراب مفرط می‌کند (ونکن^۹ و همکاران، ۲۰۲۱). افرادی که مبتلا به اضطراب اجتماعی هستند استرس، افکار منفی و انزوای اجتماعی را تجربه می‌کنند (پیلکیونن^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۱) و برای اجتناب از تجربیات منفی در محیط اجتماعی و همسالان، از تعاملات اجتماعی خودداری می‌کنند. همه این عوامل به شدت کیفیت زندگی آنها را مختل می‌کند (رستمی و همکاران، ۲۰۱۵)؛ توماس باربوزا آر^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۱) و

1. Camacho
2. American Psychiatric Association
3. general anxiety disorder
4. panic disorder
5. agora phobia
6. Spe
7. Social anxiety
8. Jia
9. Voncken
10. Pilkioniene
11. Tomaz Barbosa RR

12. Huneke
13. Lang
14. Yu
15. Grazzani
16. Yananda

دهد که مهم‌ترین عامل در رفتار نوجوانان، اعمال سبک فرزندپروری مستبدانه است. اقتدارگرایی می‌تواند منجر به رفتار پرخاشگرانه، افسردگی، اضطراب، بزهکاری و سایر مشکلات در مراحل بعدی زندگی شود. نتایج تحقیق محمودزهی (۱۴۰۰) نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین سبک‌های فرزندپروری استبدادی با اضطراب یادگیری و رابطه منفی و معناداری بین سبک فرزندپروری اقتدار منطقی با اضطراب یادگیری وجود دارد. نتایج ضریب همبستگی پیرسون همچنین عدم وجود رابطه معنادار بین سبک فرزندپروری سهل‌گیر با اضطراب یادگیری را نشان داده است. فاتحی پیکانی و صالحی (۱۳۹۹) در تحقیقی نشان دادند که آموزش فرزندپروری مبتنی بر شفقت به والدین بر تنظیم شناختی هیجان و خودکارآمدی دانش‌آموزان دختر مبتلا به اضطراب اجتماعی اثربخش است. نتایج پژوهش آرزو و همکاران (۱۳۹۸) نشانگر آن بود که از بین سبک‌های سه‌گانه فرزندپروری، سبک مقتدرانه بالاترین همبستگی با فرسودگی تحصیلی و اضطراب امتحان داشت و به میزانی که شیوه فرزند پروری افزایش می‌یابد، سطح فرسودگی تحصیلی و اضطراب امتحان دانش‌آموزان کاهش می‌یابد. همچنین از طریق سبک تربیتی مقتدرانه می‌توان فرسودگی تحصیلی و اضطراب امتحان دانش‌آموزان را پیش‌بینی نمود. شیرالی‌نیا و همکاران (۱۳۹۸) در مطالعه‌ای نشان دادند که مشکلات رفتاری نوجوانان می‌تواند تحت تأثیر کیفیت روابط والدین با فرزندان باشد. فرخجسته و الهیاری (۱۳۹۳) در بررسی خود نشان دادند که شیوه‌های فرزندپروری سهل‌گیرانه، مقتدرانه و استبدادی با مقوله‌ی اضطراب اجتماعی رابطه‌ی دارای معنی دارد. همچنین نشان دادند که سبک مقتدرانه با کاهش اضطراب اجتماعی کودکان همراه است.

هدف از انجام این پژوهش، پیش‌بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان بر اساس سبک‌های فرزندپروری والدین است و می‌تواند زمینه را برای انجام مطالعات آتی فراهم نماید. در حقیقت، یافتن رابطه بین شیوه فرزندپروری والدین و

سبک فرزندپروری بیان راهبردهایی است که والدین در تربیت فرزند خود به کار می‌گیرند (شونینگ و یگدال و کالستن برونیک^۱، ۲۰۲۲). چندین سبک فرزندپروری وجود دارد که ویژگی‌های متفاوتی دارند و تأثیر قابل مشاهده‌ای بر رفتار فرزندان می‌گذارند (پورناما^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). دانشمندی به نام بامریند^۳ (۱۹۹۱)، معتبرترین سبک‌های فرزندپروری خانواده را، سبک مقتدر^۴، استبدادی^۵ و سهل‌گیر^۶ معرفی می‌کند (بشارتی و همکاران، ۱۳۹۰). برخی از محققین معتقدند که سبک فرزندپروری نامناسب اغلب منجر به بروز رفتار منفی در نوجوانان می‌شود (پیکرینگ و سندرز^۷، ۲۰۱۶؛ مون و بای^۸، ۲۰۲۰). در مطالعه شونینگ و یگدال و کالستن برونیک (۲۰۲۲) رابطه مستقیمی میان سبک‌های فرزندپروری استبدادی و علائم اضطراب و افسردگی دیده می‌شود. نتایج تحقیق نک اونیکاچی^۹ و همکاران (۲۰۲۲) نشان دادند که فرزندان که والدین اقتداری و سهل‌گیر داشتند اضطراب اجتماعی بالاتری را نسبت به والدین استبدادی تجربه می‌کردند. در مطالعه‌ای رومرو-اکوستا^{۱۰} و همکاران (۲۰۲۱) نشان دادند که دانش‌آموزانی که سبک فرزندپروری آمرانه داشتند، نسبت به دانش‌آموزانی که والدینشان از فرزندپروری مقتدرانه استفاده می‌کردند، علائم اضطراب عمومی پایین‌تر را گزارش کردند. یافه^{۱۱} (۲۰۲۱) معتقد است نوجوانان مبتلا به اختلالات اضطرابی بیشتر توسط والدین مقتدر و مستبد بزرگ می‌شوند که از رفتارهای خشن و ناسازگار بیشتر بهره می‌برند. مطالعات کونوک^{۱۲} و همکاران (۲۰۲۰) نشان می‌-

1. Schonning Vigdal & Kallesten Bronnick
2. Purnama
3. Baumrind
4. Authoritative
5. Authoritarian
6. Permissive
7. Pickering & Sanders
8. Moon & Bai
9. Nneka Onyekachi
10. Romero-Acosta
11. Yaffe
12. Konok

پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ، مقدار ضریب آلفا برای سبک‌های فرزندپروری مستبدانه، مقتدرانه و سهل‌گیرانه به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۸۳ و ۰/۷۵ به دست آورد (ذکایی فر و موسی زاده، ۱۳۹۹).

۲. مقیاس اضطراب اجتماعی لایبویتز: مقیاس اضطراب اجتماعی لایبویتز توسط ماسیا-وارنر^۱ و همکاران ساخته شد و در سال ۲۰۰۳ هنجاریابی شد. این مقیاس ۴۸ گویه دارد که در مقابل هرکدام چهار گزینه با عناوین هیچ، کم، متوسط و شدید و همین‌طور هرگز، گاهی اوقات، بیشتر اوقات و معمولاً قرار دارد که به ترتیب از ۰ تا ۳ نمره‌گذاری می‌شود و برای سنین ۷ تا ۱۸ سال به صورت خودگزارش‌دهی و یا مصاحبه قابل استفاده است و شامل دو زیر مقیاس اضطراب عملکرد (سؤال‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۶، ۸، ۹، ۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۲۰ و ۲۱) و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی (سؤال‌های ۵، ۷، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۱۹، ۲۲، ۲۳ و ۲۴) است. ماسیا-وارنر و همکاران در سال ۲۰۰۳، اعتبار این مقیاس را برای کودکان و نوجوانان از طریق همسایه‌درونی (ضریب آلفای کرونباخ) ۰/۹۰ - ۰/۹۷ و اعتبار بازآزمایی آن را ۰/۸۹ - ۰/۹۴ گزارش کرده‌اند (مقدم‌پور و سپهوند، ۱۳۹۷). اعتباریابی این آزمون در نمونه ایرانی توسط دادستان و همکاران (۱۳۸۶) از طریق همسایه‌درونی (ضریب آلفای کرونباخ) و بازآزمایی به ترتیب برابر ۰/۹۳ و ۰/۸۷ به دست آمد. روایی مقیاس نیز با استفاده از روش روایی سازه از نوع افتراقی برآورده شد. نتایج به دست آمده نشان داد که مقیاس اضطراب اجتماعی لایبویتز برای کودکان و نوجوانان می‌تواند بین گروه بالینی و غیر بالینی تمایز اجیاد کند (دادستان و همکاران، ۱۳۸۶).

روش اجرا

پس از گردآوری داده‌ها برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی مانند میانگین و انحراف معیار و تحلیل استنباطی مانند ضریب همبستگی پیرسون، آزمون

اضطراب اجتماعی فرزندان می‌تواند منجر به ارائه پیشنهاد راهبری در راستای پیشگیری از اضطراب اجتماعی گردد. بنابراین با توجه به ارتباط بین سبک‌های فرزندپروری والدین و اضطراب اجتماعی، پژوهش حاضر در پی یافتن پاسخ علمی به این سؤال اساسی است که آیا سبک‌های فرزندپروری والدین، اضطراب اجتماعی نوجوانان را پیش‌بینی می‌کند؟

روش پژوهش

این پژوهش از نظر جهت‌گیری کاربردی، از نظر راهبرد، پیمایشی و بر اساس هدف، در زمره پژوهش‌های بنیادی قرار دارد. جامعه آماری مطالعه حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان پسر مقطع اول متوسطه در شهر تهران در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ است که با توجه به حجم جامعه (۲۶۶۰۰ نفر) و با استناد به جدول مورگان و کرجسی، تعداد ۲۵۸ دانش‌آموز پسر در مقطع متوسطه اول در مدارس شهر تهران به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و پس از جلب رضایت و همکاری ایشان و ارائه اطمینان خاطر از بابت محرمانه بودن نتایج مورد مطالعه قرار گرفتند.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه سبک فرزندپروری بامریند: پرسشنامه سبک فرزندپروری توسط بامریند در سال ۱۹۷۳ ساخته شد و بعد آن در سال‌های بعد به تجدید نظر رسید. این ابزار ۳۰ سوال دارد که شامل سه زیر مقیاس شیوه‌های سهل‌گیرانه (سؤال‌های ۱، ۶، ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۴ و ۲۸)، شیوه‌های استبدادی (سؤال‌های ۲، ۳، ۷، ۹، ۱۲، ۱۶، ۱۸، ۲۵، ۲۶ و ۲۹) و شیوه‌های مقتدرانه (سؤال‌های ۴، ۵، ۸، ۱۱، ۱۵، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۷ و ۳۰) است. بورای (۱۹۹۱) برای بررسی اعتبار و روایی این پرسشنامه از روش افتراقی استفاده نمود و مشاهده کرد که شیوه استبدادی، رابطه منفی با سهل‌گیری و اقتدار منطقی دارد و شیوه سهل‌گرانه رابطه معنی‌داری با شیوه قاطعانه نداشت. پودینه و همکاران (۱۳۹۵) برای تعیین

1. Liebowits, Klain & Masia-Warner

سال بود که کمترین سن ۱۲ و بیش‌ترین سن ۱۴ سال بود.

در راستای بررسی و توصیف داده‌های به دست آمده از نمونه مورد مطالعه در خصوص متغیرهای پژوهش از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی استفاده شد که نتایج حاصل از آن در جدول شماره ۱ قابل بررسی است. چنانچه مقادیر چولگی و کشیدگی یک توزیع در بازه ۲- و ۲+ قرار گیرد، می‌توان ادعا کرد که این توزیع، نرمال است. همانگونه که مشاهده می‌شود مقادیر جدول ۱، شامل قاعده مذکور است لذا می‌توان دریافت داده‌های تحقیق دارای توزیع نرمال هستند.

تعقیبی شفه و تحلیل رگرسیون به روش همزمان استفاده شد. همچنین داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۳ تحلیل شدند.

یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه مورد مطالعه که شامل دانش‌آموز پسر در مقطع متوسطه اول در مدارس شهر تهران بودند، نشان داد که اغلب شرکت‌کنندگان در این مطالعه (۳۶/۸ درصد)، دانش‌آموزان در پایه هفتم بودند. همین‌طور ۳۳/۱ درصد در پایه هشتم و ۳۰/۱ درصد در پایه ششم بودند و متوسط سن افراد مورد مطالعه، ۱۳

میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	
۱۲/۳۵	۲/۳۲	-۰/۳۸۹	-۰/۲۱۴	اضطراب عملکرد
۱۰/۸۴	۳/۰۲	-۰/۶۲۴	-۰/۳۵۴	اضطراب موقعیت‌های اجتماعی
۲۶/۹۵	۴/۰۸	-۰/۶۸۰	-۰/۰۶۵	سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه
۴۲/۶۳	۳/۷۱	-۰/۶۵۱	-۰/۲۱۸	سبک فرزندپروری مقتدرانه
۲۳/۸۸	۳/۵۵	-۰/۴۸۸	-۰/۳۱۵	سبک فرزندپروری مستبدانه

سبک فرزندپروری مستبدانه نیز با میانگین ۲۳/۸۸ کمترین میانگین را کسب کرده است.

نتایج آزمون میانگین نشان داد سبک فرزندپروری مقتدرانه بیشترین میانگین ۴۲/۶۳ را به دست آورد و

منبع تغییرات	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۴۰/۷۴۸	۱	۱۳/۵۹۵	۵/۵۲۷	۰/۰۰۱
درون گروهی	۹۷۱/۶۴۸	۲۵۷	۲/۴۶۰	-	-
کل	۱۰۱۲/۴۳۴	۲۵۷	-	-	-

دارد. لذا جهت مقایسه‌ی میانگین‌ها از آزمون تعقیبی شفه استفاده شد.

نتایج جدول ۲ نشان داد که بین میانگین اضطراب اجتماعی در ۳ سطح سبک‌های فرزندپروری والدین (سهل‌گیرانه، مستبدانه و مقتدرانه) تفاوت معناداری وجود

سهل‌گیرانه	مستبدانه	مقتدرانه	اختلاف میانگین	خطای استاندارد	سطح معناداری
استبدادی	-۰/۸۳۶	۰/۲۱۷	۰/۲۱۸	۰/۲۱۸	۰/۲۱۸
سهل‌گیرانه	۰/۴۲۶	۰/۲۲۱	۰/۲۱۵	۰/۲۱۵	۰/۲۱۵
سهل‌گیرانه	-۰/۸۳۶	۰/۲۱۷	۰/۲۱۸	۰/۲۱۸	۰/۲۱۸

	مقتدرانه	-۲/۲۱۵*	۰/۲۱۶	۰/۰۰۶
مقتدرانه	سهل گیرانه	۰/۴۲۶	۰/۲۲۱	۰/۲۱۵
	مستبدانه	-۲/۲۱۵*	۰/۲۱۶	۰/۰۰۶

که خانواده دارای سبک استبدادی است به طور معناداری بیشتر از زمانی است که خانواده دارای سبک مقتدرانه باشند (جدول ۳). در جدول شماره ۴، مقادیر همبستگی بین اضطراب اجتماعی و سبک‌های فرزندپروری گزارش شده است.

بر اساس نتایج حاصل از آزمون تعقیبی شفه، اضطراب اجتماعی با توجه به سبک‌های فرزندپروری متفاوت است. نتایج حاصل از اجرای آزمون شفه نشان داد که تفاوت‌های به دست آمده از میانگین‌های اضطراب اجتماعی در سطوح استبدادی و مقتدرانه معنادار است. بدین ترتیب میزان اضطراب اجتماعی نوجوانان در حالی

جدول ۴. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

۱. فرزندپروری سهل‌گیرانه	۲. فرزندپروری مستبدانه	۳. فرزندپروری مقتدرانه	۴. اضطراب عملکرد	۵. اضطراب موقعیت‌های اجتماعی
۱				
۰/۲۵-	۱			
۰/۶۹۲				
۰/۱۷۵*	-۰/۰۳۰	۱		
۰/۰۰۵	۰/۶۳۷			
۰/۲۵۵*	۰/۴۹۵**	-۰/۰۹۲	۱	
۰/۰۴۰	۰/۰۰۷	۰/۱۴۳		
۰/۱۰۶	۰/۲۲۲**	۰/۰۹۸	۰/۰۹۴	۱
۰/۰۸۴	۰/۰۰۳	۰/۱۱۵	۰/۱۳۲	

نت

یج جدول ۴، نشان می‌دهد که بین فرزندپروری سهل‌گیرانه و اضطراب عملکرد رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (Sig=۰/۰۴۰، r=۰/۲۵۵). بین فرزندپروری سهل‌گیرانه و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی رابطه معنی‌داری وجود ندارد (Sig=۰/۰۸۴۴، r=۰/۱۰۶).

بین فرزندپروری مستبدانه و اضطراب عملکرد رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (Sig=۰/۰۰۷، r=۰/۴۹۵). بین فرزندپروری مستبدانه و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (Sig=۰/۰۰۳، r=۰/۲۲۲). می‌توان دریافت رابطه میان سبک فرزندپروری مقتدرانه و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی معنادار نیست.

می‌توان دریافت رابطه میان سبک استبدادی است به طور معناداری بیشتر از زمانی است که خانواده دارای سبک مقتدرانه باشند (جدول ۳). در جدول شماره ۴، مقادیر همبستگی بین اضطراب اجتماعی و سبک‌های فرزندپروری گزارش شده است.

مقادیر بین ۱/۵ تا ۲/۵ نشانگر وجود استقلال خطاها در داده‌ها هستند (کلانتری، ۱۳۸۹). بنابراین می‌توان گفت که در تحقیق حاضر برای انجام رگرسیون چند متغیری استقلال خطاها وجود دارد. آماره عامل تورم واریانس در تحقیق حاضر ۱/۱۳ به دست آمد که عدد کمتر از ۱۰ نشانگر عدم وجود چندخطی است. بنابراین می‌توان گفت که در تحقیق حاضر بین متغیرهای مستقل هم-خطی وجود ندارد. با توجه به این موارد می‌توان از تحلیل رگرسیون چندمتغیری استفاده نمود که نتایج آن در جدول ۵، گزارش شده است.

در ادامه برای پیش‌بینی متغیر ملاک به وسیله متغیرهای پیش‌بینی از روش رگرسیون چندگانه به روش همزمان استفاده شده است. نتیجه رگرسیون معادله‌ای است که پیشگویی یک متغیر را از روی متغیر مستقل نشان می‌دهد (کلانتری، ۱۳۸۹). قبل از اجرای تحلیل رگرسیون، مفروضه‌های این تحلیل شامل نرمال بودن متغیرها، استقلال خطاها و عدم وجود هم‌خطی چندگانه مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج آزمون چولگی و کشیدگی بر اساس جدول ۱، نشان داد که توزیع داده‌ها، نرمال است. مقدار آماره دوربین-واتسون در تحقیق حاضر ۱/۹۸ است.

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون اضطراب اجتماعی از روی سبک‌های فرزندپروری

شاخص آماری مدل رگرسیون	ضریب همبستگی چندگانه (R)	واریانس تبیین شده (R ²)	واریانس تبیین شده تعدیل یافته (R ² _{Adj})	خطای استاندارد برآورد	تغییرات R ²
۱	۰/۶۵۵	۰/۶۱۳	۰/۶۱۲	۲/۰۵	۰/۰۰۰

است. همچنین مدل رگرسیون معنی‌دار است زیرا مقدار F در سطح ۰/۰۵ معنی‌دار می‌باشد (Sig=۰/۰۰۰) و می‌توان گفت که سبک‌های فرزندپروری والدین قادرند تغییرات متغیر " اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر تهران " را تبیین کنند.

بر اساس جدول شماره ۵، ضریب همبستگی بین سبک‌های فرزندپروری والدین و اضطراب اجتماعی نوجوانان پسر شهر تهران $r=0/655$ می‌باشد که با توجه به مقدار ضریب تعیین تعدیل شده $R^2=0/612$ حدود ۶۱/۲ درصد از اضطراب اجتماعی توسط سبک‌های فرزندپروری والدین (سهل‌گیرانه، مستبدانه و مقتدرانه) قابل تبیین

جدول ۶. ضرایب رگرسیونی مربوط به پیش‌بینی اضطراب اجتماعی از طریق سبک‌های فرزندپروری

شاخص آماری مدل رگرسیون	ضریب رگرسیون استاندارد نشده (B)	خطای استاندارد (S.E)	ضریب رگرسیون استاندارد شده (Beta)	آماره t	سطح معنی داری
فرزندپروری سهل‌گیرانه (X ₁)	۰/۴۳۲	۰/۰۱۲	۰/۴۷۶	۱/۶۲۱	۰/۰۰۰
فرزندپروری مستبدانه (X ₂)	۰/۷۹۴	۰/۰۱۷	۰/۷۲۹	۲۵/۵۰۳	۰/۰۰۰
فرزندپروری مقتدرانه (X ₃)	-۰/۲۱۲	۰/۰۲۲	-۰/۱۸۹	۴۳/۹۸۳	۰/۰۰۰
ضریب ثابت	۵/۴۵۹	۰/۹۷۰	-	-	-

اساس آمار توصیفی، نمرات سبک مقتدرانه دارای بیشترین میانگین، سبک مستبدانه کمترین میانگین و سبک سهل‌گرایانه بین این دو سبک بود. همچنین نتایج ضریب همبستگی میان متغیرهای تحقیق نشان داد بین فرزندپروری سهل‌گیرانه و اضطراب عملکرد رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد در حالی که بین فرزندپروری سهل‌گیرانه و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی رابطه معنی‌داری وجود ندارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت، والدین سهل‌گیر در ابعاد کنترل و خواسته‌ها، در پایین‌ترین سطح قرار دارند. بر اساس گزارش‌های موجود هر دو والد، کنترل اندکی بر فرزندانشان دارند، آنها از روش‌های احساس گناه برای کنترل فرزندانشان استفاده می‌کنند و در بیشتر موارد در مواجهه با بهانه‌جویی و شکایت فرزند، تسلیم می‌شوند. شیوه رفتاری این والدین با افزایش اختلال رفتاری و افزایش اضطراب عملکرد همراه است. فرزندان والدین سهل‌گیر به دلیل نداشتن حس استقلال و عدم مسئولیت‌پذیری ممکن است دچار اضطراب عملکرد شوند، زیرا نوجوانان بدون اعمال کنترل از سوی خانواده، احساس رها شدگی و معلق بودن می‌کند و پناهگاه امنی برای زمان‌های بحرانی نمی‌یابد، لذا اضطراب بیشتری را تجربه می‌کند. به طور مثال اویسرمن و همکاران (۲۰۱۲) در مطالعه‌ای نشان دادند که شیوه‌ی فرزندپروری آسان‌گیر با علائم بیشتر افسردگی و اضطراب نوجوانان در ارتباط بوده است. نتایج پژوهش قاسمی‌پور کرد محله و بزاریان (۱۳۹۲) نشان داد که از بین ۳ سبک فرزندپروری مستبدانه، مقتدرانه و سهل‌گیرانه، هیچ کدام اضطراب اجتماعی را پیش‌بینی نمی‌کند و رابطه معناداری وجود ندارد. نتایج تحقیق محمودزهی (۱۴۰۰)، کشاورز افشار و همکاران (۱۳۹۷)، حسین‌پور و باباپورخیرالدین (۱۳۹۵)، طباطبایی‌راد و اکبری بلوطبندگان (۱۳۹۵)، یعقوبی‌راد (۱۳۹۳)، نک اونیک‌چاچی و همکاران (۲۰۲۲)، رومرو-اکوستا و همکاران (۲۰۲۱) با یافته تحقیق در یک راستا است.

جدول شماره ۶، ضرایب استاندارد (β) و ضرایب غیر استاندارد (B) متغیرها را نشان می‌دهد. مقدار t و سطح معنی‌داری آن، معنی‌دار بودن ضرایب هر یک از متغیرها را آزمون می‌کند. ضرایب استاندارد نشان می‌دهد که سبک فرزندپروری مستبدانه با ضریب $\beta = -0.729$ بیشترین سهم و فرزندپروری مقتدرانه با ضریب $\beta = 0.189$ کمترین سهم را در پیش‌بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان دارا می‌باشد. همچنین مثبت بودن اثر سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه و مستبدانه در اضطراب اجتماعی، نشانگر آن است که هرچه قدر فرد دارای سبک سهل‌گیرانه و مستبدانه بالاتر باشد، میزان اضطراب اجتماعی نیز بیشتر خواهد بود و نیز منفی بودن اثر سبک مقتدرانه در اضطراب اجتماعی نشانگر آن است که هرچه قدر فرد دارای سبک مقتدرانه بالاتر باشد، میزان اضطراب اجتماعی نیز کاهش خواهد یافت.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه خانواده، اولین جامعه‌ای است که فرد در آن حضور می‌یابد و از ابتدای زندگی، انواع مهارت‌های فردی و اجتماعی را در آن می‌آموزد، بدیهی است که شرایط خانواده می‌تواند سهم به‌سزایی در بروز خصوصیات فردی و اجتماعی افراد ایفا نماید (بخشی‌پور و رودسری و همکاران، ۱۳۹۹). ارتباط سالم والدین و فرزندان از جمله موارد مهمی است که سال‌ها نظر متخصصان تعلیم و تربیت را به خود جلب نموده است (یاناندا و همکاران، ۲۰۲۰). با توجه به شواهد عینی می‌توان گفت که اختلالات اضطرابی، بیشترین فراوانی را در سطح کل جمعیت به خود اختصاص داده‌اند، اما صرف نظر از چگونگی بروز شدت و مدت اختلال، اضطراب احساسی بنیادی می‌باشد که کمتر نوجوانی با آن بیگانه است (بیگلر و غلامی فشارکی، ۱۳۹۹). مطالعات نشان می‌دهند اضطراب اجتماعی یکی از شایع‌ترین عارضه‌هایی است که بر مرحله رشد کودکان و نوجوانان تأثیر می‌گذارد و علت آن در سبک‌های فرزندپروری نهفته است. بر

منعکس کننده شرایط پیچیده بین فردی اعضای خانواده به ویژه والدین می‌باشد. برخوردهای مستبدانه با فرزندان می‌تواند با اثرات نامطلوب هیجانی و اعتماد به نفس پایین، زمینه را برای بروز اختلالات و آشفتگی‌های روانی فراهم سازد. در واقع شیوه فرزندپروری مستبدانه با برخوردهای خشن، محدودکننده و کنترل افراطی به فردیت و استقلال فرزندان در خانواده آسیب می‌زند. به طور مثال در مطالعه شونینگ و یگدال و کالستن برونیک (۲۰۲۲) رابطه مستقیمی میان سبک‌های فرزندپروری استبدادی و علائم اضطراب و افسردگی دیده شد. همچنین تحلیل داده‌های خانجانی و همکاران (۱۳۹۱) نشان داد که علایم وسواس فکری عملی و افکار اضطرابی رابطه مثبت معنی‌دار با شیوه‌های فرزندپروری مستبدانه و رابطه منفی معنی‌دار با شیوه پروری مقتدرانه دارد. همچنین بر این باورند که، شیوه‌های فرزندپروری توانایی پیش‌بینی سطح علایم و وسواس فکری عملی و افکار اضطرابی نوجوانان را دارند. نتایج تحقیق محمودزهی (۱۴۰۰)، فولادوند و همکاران (۱۳۹۹)، بیگلر و فشارکی (۱۳۹۹)، کشاورز افشار و همکاران (۱۳۹۷)، عسگری (۱۳۹۶)، حسین پور و باباپورخیرالدین (۱۳۹۵)، شونینگ و یگدال و کالستن برونیک (۲۰۲۲)، یافه (۲۰۲۱)، مون و بای (۲۰۲۰) و کونوک و همکاران (۲۰۲۰) با یافته تحقیق در یک راستا است.

نتایج پژوهش حاضر، نقش سبک‌های فرزندپروری والدین را در رابطه اضطراب اجتماعی نوجوانان تأیید نمودند. نتایج حاکی از آن بودند که سبک فرزندپروری مستبدانه نسبت به سبک مقتدرانه و سهل‌گیرانه تأثیر بیشتری بر اضطراب اجتماعی دارد. بر این اساس آگاه‌سازی والدین از انواع سبک‌های فرزندپروری و ارتباط این سبک‌ها با رشد و شخصیت‌فرزندانشان پیشنهاد می‌شود. لازم است به شیوه‌های گوناگون مانند برگزاری دوره‌هایی برای والدین یا کمک‌گیری از بستر مدرسه، والدین را آگاه کرد که تعاملات آن‌ها در جزئی‌ترین موارد، ارتباط بالایی با رشد و تحول فرزندان در زمینه‌های مختلف مانند

نتایج تحقیق همچنین نشان می‌دهد بین فرزندپروری مستبدانه و اضطراب موقعیت‌های اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. با توجه به اینکه سبک فرزندپروری یکی از فاکتورهای مهم و اثرگذار به شمار می‌رود که در پرورش فرد نقش دارند و طبق تعریف شری- بیتون و همکاران (۲۰۱۵) که فرزندپروری را به عنوان تلاش والدین برای اجتماعی کردن فرزندان خود در نظر گرفته‌اند، مشخص می‌شود که والدین مستبد چگونه می‌توانند با سبک تربیتی خود موجب آسیب‌پذیری فردی و اجتماعی فرزندان‌شان گردند. به نظر می‌رسد این گروه از والدین با محروم کردن فرزندان خود از کسب توانایی کنترل‌گری، اظهارنظر و آزادی بیان، فرصت مواجهه با هیجانات گوناگون در موقعیت‌های مختلف را که پیش‌نیاز تقویت مهارت تنظیم هیجانی است از آن‌ها دریغ می‌کنند. به عبارت دیگر، اگر سبک فرزندپروری مستبدانه والدین افزایش یابد، مشکلات فرزندان نیز افزایش می‌یابد. والدین مستبد نه تنها مطالبه‌گر هستند، بلکه به درخواست‌های فرزندان خود پاسخ نمی‌دهند. تنبیه، سخت‌گیری و زور، تکنیک‌هایی هستند که والدین مستبد برای نشان دادن اقتدار خود از آنها استفاده می‌کنند. تنبیه بدنی در دوران کودکی ممکن است منجر به افسردگی، مشکلات عاطفی و رفتاری و افزایش اضطراب اجتماعی در بزرگسالی گردد. در تبیین این یافته می‌توان گفت، سبک فرزندپروری مستبدانه با پیامدهای منفی بسیاری از جمله انعطاف‌پذیری پایین، عزت نفس پایین، کاهش شادمانی، انگیزه پیشرفت پایین، فقدان راهبردهای مقابله‌ای مناسب و افزایش انواع اضطراب در ارتباط است. در عین حال، سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه می‌تواند به عنوان یک عامل محافظتی در ایجاد اضطراب اجتماعی عمل کند (میشرا و همکاران، ۲۰۱۸). والدینی که در ارتباط با نوجوانان از شیوه‌های فرزندپروری مستبدانه استفاده می‌کردند، نوجوانان این والدین از سطح بالای افکار اضطرابی و بروز علائم وسواس فکری و عملی برخوردار بودند. اکثر مشکلات فکری اضطرابی نوجوانان،

متوسطه دوم شهر بجنورد. چهارمین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در آموزش و پژوهش. محمودآباد. بخشی پور رودسری، عباس، هاشمی نصرت آباد، تورج، جوربنیان، افسانه، محمودعلیلو، مجید، عبدی، رضا. (۱۳۹۹). عوامل روانی-اجتماعی مؤثر بر اضطراب اجتماعی: تحلیل روابط ساختاری، دو فصلنامه روانشناسی معاصر، ۱۵(۱)، ۸۳-۹۸.

بیگلر، پرستو، غلامی فشارکی، محمد، (۱۳۹۹). نقش واسطه‌ای حمایت اجتماعی در رابطه بین جو عاطفی خانواده و اضطراب اجتماعی نوجوانان، نوید نو، ۲۳(۷۳)، ۳۵-۴۶. حسین پور، صابر، باباپور خیرالدین، جلیل. (۱۳۹۵). رابطه سبک‌های فرزندپروری با اضطراب اجتماعی در نوجوانان، چهارمین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران، مؤسسه آموزش عالی مهر اروند، مرکز راهکارهای دستیابی به توسعه پایدار.

خانجانی، زینب، اسماعیلی انابق، بهمن، غلام زاده، مجتبی. (۱۳۹۱). نقش شیوه‌های فرزندپروری در پیش‌بینی افکار اضطرابی و علائم وسواسی فکری و عملی نوجوانان، مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، ۲۰(۱)، ۳۹-۲۸.

شیرالی‌نیا، خدیجه، ایزدی، معصومه، اصلانی، خالد. (۱۳۹۸). نقش واسطه‌ای استرس فرزندپروری، کیفیت رابطه مادر-کودک و سلامت روان مادر در رابطه بین فرزندپروری ذهن آگانه و مشکلات رفتاری کودکان، فرهنگ مشاوره و روان درمانی (فرهنگ مشاوره). ۱۰(۲)، ۱۴۶-۱۳۵.

دادستان، پریخ، صالح سندق پور، بهرام، اناری، آسیه. (۱۳۸۶). اختلال اضطراب اجتماعی و نمایش درمانگری، روانشناسی تحولی (روانشناسی ایرانی)، ۴(۱۴)، ۱۲۳-۱۱۵. ذکایی فر، آرزو، موسی زاده، توکل. (۱۳۹۹). نقش سبک‌های فرزندپروری والدین در پیش‌بینی رشد اجتماعی کودکان پیش دبستانی ۵ و ۶ ساله، پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی، ۳۷(۲)، ۸۷-۱۰۰.

طباطبایی راد، الهه السادات، اکبری بلوطبندگان، افضل. (۱۳۹۵). پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت و اضطراب اجتماعی بر اساس سبک‌های فرزندپروری در نوجوانان شهر سبزوار، مجله آموزش و سلامت جامعه، ۳(۴)، ۵۸-۵۲.

عسگری، فاطمه. (۱۳۹۶). رابطه کم‌رویی و اضطراب اجتماعی با سبک فرزندپروری ادراک شده در دختران دوره دوم

پیشرفت تحصیلی و مشکلات خلقی و اختلالاتی مانند اضطراب اجتماعی دارد. همچنین بهره‌گیری از رسانه‌های اجتماعی را می‌توان به عنوان راهکارهای اثرگذار بر کاهش اضطراب اجتماعی نوجوانان توصیه کرد تا بتوان والدین را از مزایای رفتار با شیوهی اقتدارگرا آگاه ساخت. بسیاری از والدین صرفاً به جهت عدم آگاهی از شیوهی صحیح فرزند پروری، برای فرزندانشان شرایط نامطلوب ایجاد می‌کنند. لازم است در طریق برگزاری نشست‌های علمی، رسانه‌های عمومی، ارائه خدمات تربیتی مناسب در مراکز مشاوره، تولید منابع علمی به زبان ساده و ... به والدین آموزش داده شود تا آگاه شوند شیوهی برخورد صحیح با کودک خود به چه صورت است.

موازین اخلاقی

در تمام مراحل پژوهش سعی شد اصول اخلاقی مورد توجه قرار گیرد. ضمن دادن آزادی انتخاب به شرکت‌کنندگان و دادن اطمینان جهت رعایت اصول رازداری، سعی بر آن بود تا به حریم شخصی زندگی افراد احترام گذاشته شود.

تشکر و قدردانی

از همه افراد شرکت‌کننده در پژوهش و همه افرادی که در اجرای این پژوهش همکاری داشتند تشکر و قدردانی می‌شود.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان این پژوهش در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی سازی نقش یکسانی داشتند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

References

آزغ، نسرين، اماني، امين، حسن رزاده، حميده، و عبدی ایرج، نجمه. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین شیوه‌های فرزندپروری با فرسودگی تحصیلی و اضطراب امتحان دانش‌آموزان مقطع

- متوسطه، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود.
- فاتحی پیکانی، فرزانه، صالحی، اعظم. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش فرزندپروری مبتنی بر شفقت به والدین بر تنظیم شناختی هیجان و خودکارآمدی دانش‌آموزان دختر مبتلا به اضطراب اجتماعی. فصلنامه زن و فرهنگ، ۱۲(۴۵)، ۱-۱۲.
- فرخجسته، وحیده السادات، الهیاری، عباسعلی. (۱۳۹۳). بررسی رابطه شیوه‌های فرزندپروری مادران با اضطراب اجتماعی کودکان و مؤلفه‌های آن، پژوهش‌های انتظامی، ۳(۲)، ۱۴-۱.
- فولادوند، محمد، حیدری بنی، مرضیه، بیات، پریسا. (۱۳۹۹). بررسی رابطه سبک‌های فرزندپروری مادران با اضطراب افسردگی و استرس نوجوانان، هفتمین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم تربیتی، روانشناسی و مشاوره ایران، تهران.
- قاسمی پورکردمحل، معصومه، و بزازیان، سعیده. (۱۳۹۲). رابطه سبک‌های فرزندپروری والدین و کمال‌گرایی با اضطراب اجتماعی دانش‌آموزان تیزهوش، علوم رفتاری، ۱۵(۱۵)، ۱۰۱-۱۱۴.
- کارزاره، سیلا، عبدی، منصوره، حیدری، حسن. (۱۳۹۴). بررسی کارکرد خانواده و نقش سبک‌های فرزندپروری مادران در پیش‌بینی مشکلات رفتاری، اندیشه و رفتار، ۹(۳۶)، ۱۷-۲۷.
- کشاورز افشار، حسین، صفاری فرد، راضیه، حسینی، مه‌رسا، هدهدی، زهرا. (۱۳۹۷). طراحی و آزمون مدل کیفیت روابط خانوادگی و اضطراب اجتماعی با نقش واسطه‌ای انسجام خانواده، مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ۲۷(۱۲)، ۸۱-۹۵.
- کلانتری، خلیل. (۱۳۸۹). پردازش و تحلیل داده‌ها در تحقیقات اجتماعی-اقتصادی، فرهنگ صبا.
- محمودزهی، محمدعارف. (۱۴۰۰). شیوه‌های فرزندپروری و رابطه آن با اضطراب یادگیری در بین دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه شهر خاش، ششمین کنفرانس بین‌المللی علوم انسانی، اجتماعی و سبک زندگی، سازمان بین‌المللی مطالعات دانشگاهی.
- مقدم پور، نیلوفر، سپهوند، تورج. (۱۳۹۷). پیس‌بینی اضطراب اجتماعی کودکان دبستانی بر اساس مشکلات در تنظیم هیجانی و انعطاف‌پذیری شناختی مادران، فصلنامه سلامت روان کودک، ۵(۲)، ۲۴-۱۴.
- یعقوبی راد، فرزانه. (۱۳۹۳). بررسی رابطه میان شیوه‌های فرزندپروری والدین و میزان اضطراب دانش‌آموزان، فصلنامه خانواده و پژوهش، ۲۲(۲)، ۱۱۱-۱۲۷.
- American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing.
- Askari, F. (2017). The relationship between shyness and social anxiety with perceived parenting style in secondary school girls, master's thesis in general psychology, Islamic Azad University, Shahrood branch. [In Persian]
- Azagh, N., Amani, A., Rozadeh, H., Abdi, H., & Iraj, N. (2019). Investigating the relationship between parenting methods and academic burnout and exam anxiety among secondary school students in Bojnord city. The fourth national conference of new approaches in education and research. Mahmudabad. [In Persian]
- Bakshipour Rudsari, A., Hashemi Nosrat Abad, T., Jorbonyan, A., Mahmoud Alilou, M., & Abdi, R. (2020). Psychosocial factors affecting social anxiety: analysis of structural relationships, two quarterly journals of contemporary psychology, 15(1), 83-98. [In Persian]
- Biglar, P., & Gholami Fesharaki, M. (2020). The mediating role of social support in the relationship between the emotional atmosphere of the family and the social anxiety of adolescents. *Navid No*, 23(73), 35-46. [In Persian]
- Camacho, Antonio. Ortrga-Ruiz, Rosario. Romera, Eva M. (2022). Adolescents' social anxiety dynamics in a latent transition analysis and its psychosocial effects. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 22, 1-10.
- Dadsetan, P., Saleh Sedaghpour, B., & Anari, A. (2007). Social anxiety disorder and drama therapy. *Evolutionary Psychology (Iranian Psychology)*, 4(14), 123-115. [In Persian]
- Farkhojasteh, V., & Allahyari, A. A. (2014). Examining the relationship between mothers' parenting methods and children's social anxiety and its components. *Police Research*, 3(2), 1-14. [In Persian]
- Fatehi Peykani, F., & Salehi, A. (2020). The effectiveness of parenting education based on compassion for parents on the cognitive regulation of emotion and self-efficacy of female students with social anxiety. *Women and Culture Quarterly*, 12(45), 1-12. [In Persian]

- thoughts and obsessive-compulsive symptoms in adolescents. *Scientific Research Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd*, 20(1), 28-39.
- Konok, V., Bunford, N., Miklósi, Á. (2020). Associations between child mobile use and digital parenting style in Hungarian families. *Journal of Children and Media*, 14(1), 91-109.
- Mahmoudzahi, M. A. (2021). Parenting methods and its relationship with learning anxiety among male secondary school students in Khash city. *The 6th International Conference on Humanities, Social Sciences and Lifestyle. International Organization of Academic Studies*. [In Persian]
- Mishra, P. I. N. K. I., Kiran, U. V. (2018). Parenting style and social anxiety among adolescents. *International Journal of Applied Home Science*, 5(1), 117-23.
- Moghadampour, N., & Sepahund, T. (2018). Assessment of social anxiety of elementary school children based on problems in emotional regulation and cognitive flexibility of mothers. *Child Mental Health Quarterly*, 5(2), 14-24. [In Persian]
- Moon, S. J., Bai, S. Y. (2020). Components of digital literacy as predictors of youth civic engagement and the role of social media news attention: the case of Korea. *Journal of Children and Media*, 14(4), 458-474.
- Nneka Onyekachi, Blessing. Oluchukwa Egboluche, Francisca. Chika Chukwuorji, johnbosco. (2022). Parenting style, social interaction anxiety, and problematic internet use among students. *Journal of Psychology in Africa*. 1(3), 119.
- Oyserman, D., Bybee, D., Mowbray, C. (2012). Influences of maternal mental illness on psychological outcomes for adolescent children. *Journal of adolescence*, 25(6), 587-602.
- Pickering, J.A., Sanders, M.R., (2016). Reducing child maltreatment by making parenting programs available to all parents: a case example using the triple P-positive parenting program. *Trauma Violence Abuse* 17 (4), 398-407.
- Pilkioniene I, Sirvinskienė G, Zemaitienė N, Jonyniene J. Social anxiety in 15-19 year adolescents in association with their subjective evaluation of mental and physical health. *Children (Basel)*, 8(4), 1-12.
- Purnama, Sigit. Wibowo, Agus. Shandy Narmaditya, Bagus. Faizatul Fitriyah, Qonitah. Aziz, Hafidh. (2022). Do parenting styles and Fouladvand, M., Heydari Bani, M., & Bayat, P. (2020). Investigating the relationship between mothers' parenting styles and adolescents' anxiety, depression and stress, the 7th National Conference of Modern Studies and Research in the field of Educational Sciences, Psychology and Counseling in Iran, Tehran. [In Persian]
- Ghasemi Pourkord Mahalleh, M., & Bazazian; S. (2013). The relationship between parents' parenting styles and perfectionism with the social anxiety of gifted students. *Behavioral Sciences*, 5(15), 101-114. [In Persian]
- Grazzani, I., Ornaghi, V., Crugnola, C. R. (2015). Emotion comprehension and attachment: A conversational intervention with school-aged children. *European Review of Applied Psychology*, 65(6), 267-274.
- Hosseinpour, S., & Babapour Kheyroodin, J. (2016). The relationship between parenting styles and social anxiety in teenagers. *Fourth National Conference on Sustainable Development in Educational Sciences and Psychology, Social and Cultural Studies, Tehran, Mehr Arvand Institute of Higher Education. Center for sustainable development solutions*. [In Persian]
- Huneke, Nathan T.M. Rowlatt, Hannah. Hyde, Joshua. McEwan, Alexander. Maryan, Louise. Baldwin, David. Garner, Matthew. (2022). A novel procedure to investigate social anxiety using videoconferencing software: A proof-of-concept study. *Psychiatry Research*, 316, 1-7.
- Jia, Guizh. Dai, Hongliang. Chu, Yying. Wang, Xue. Hao, Yuanyuan. Suyan, Wang. (2022). Psychometric evaluation of the Chinese version of social anxiety scale for social media users and cross-sectional investigation into this disorder among college students. *Comprehensive Psychiatry*. 116. 1-11.
- Kalantari, K. (2010). Data processing and analysis in socio-economic research. *Saba culture*
- Karzadeh, S., Abdi, M., & Heydari, H. (2015). Investigating family functioning and the role of mothers' parenting styles in predicting behavioral problems. *Thought and Behavior*, 9(36), 17-27. [In Persian]
- Keshavarz Afshar, H., Safari Fard, R., Hosseini, M., & Hodhodi, Z. (2018). Designing and testing the model of the quality of family relationships and social anxiety with the mediating role of family cohesion. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*, 27(12), 81-95. [In Persian]
- Khanjani, Z., Esmaili Anabagh, B., & Gholamzadeh, M. (2012). The role of parenting methods in predicting anxious

- disorders in children and adolescents. *International Journal of Adolescence and Youth*. 26(1), 449-459.
- Yaghoubi Rad, F. (2014). Investigating the relationship between parents' parenting styles and students' anxiety levels. *Family and Research Quarterly*, 22(2), 111-127. [In Persian]
- Yananda, M., Jiangliang, Q., Chen, C., 2020. The relationships between child maltreatment and child behavior problems. Comparative study of Malawi and China. *Child. Youth Serv. Rev.* 105533.
- Yu, M., Zhou, H., Wang, M., Tang, X. (2020). The heterogeneity of social anxiety symptoms among Chinese adolescents: Results of latent profile analysis. *Journal of Affective Disorders*, 274, 935-942.
- Zokaeifar, A., & Mouszadeh, T. (2020). The role of parents' parenting styles in predicting the social development of 5- and 6-year-old preschool children. *Social Psychology Research*, 37(2), 87-100. [In Persian]
- religious beliefs matter for child behavioral problem? The mediating role of digital literacy. *Heliyon*, 21(1), 1-9.
- Romero-Acosta, Kelly. Gomez-de-Regil, Lizzette. Lowe, Gillian. Lipps, Garth. (2021). Parenting Styles, Anxiety and Depressive Symptoms in Child/Adolescent. *International Journal of Psychological Research* 14(1):12-32.
- Rostami, M., & Saadati, N. (2018). Role of maternal parenting styles in predicting oppositional defiant, behavior, conduct, mood, and separation anxiety disorders among students. *Journal of Research and Health*, 8(5), 418-424.
- Rostami, M., Saadati, N., & Ghezelsefloo, M. (2015). The relationship between childhood abuse experience and primary stress confronting methods and maladaptive schemas. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 17(6).
- Schonnig Vigdal, Julia. Kallesten Bronnick, Kolbjom. (2022). A Systematic Review of "Helicopter Parenting" and Its Relationship With Anxiety and Depression. *Frontiers in Psychology*, 13(2), 1-13.
- Shechory-Bitton, M., Ben David, S., Sommerfeld, E. (2015). Effect of ethnicity on parenting styles and attitudes toward violence among Jewish and Arab Muslim Israeli mothers: An intergenerational approach. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 46(4), 508-524.
- Shiralinia, K., Yazidi, M., & Aslani, K. (2019). The mediating role of parenting stress, mother-child relationship quality, and mother's mental health in the relationship between mindful parenting and children's behavioral problems. *Counseling culture and psychotherapy (counseling culture)*. 10(2), 146-135. [In Persian]
- Tabatabai Rad, E. S., & Akbari Balotbangan, A. (2016). Prediction of Internet addiction and social anxiety based on parenting styles in Sabzevar teenagers. *Journal of Education and Community Health*, 3(4), 58-52. [In Persian]
- Tomaz Barbosa RR, Monteiro KS, Cavalcanti Maciel AC, da Silva FEP, Jales LM, Santino TA, (2021). Relationship between anxiety symptoms, clinical control and quality of life of children with asthma: a cross-sectional study. *Pediatr Pulmonol*, 56(14), :1-14.
- Voncken MJ, Dijk C, Stohr F, Niesten IJM, Schruers K, Kuypers KPC. (2021). The effect of intranasally administered oxytocin on observed social behavior in social anxiety disorder. *Eur europsychopharmacol* 53,25-33.
- Yaffe, Yosi. (2021). A narrative review of the relationship between parenting and anxiety

